

Наукoвi перспективи
Видавничa група

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

*v rámci publikační skupiny
Scientific Publishing Group*

*Svazek XLVII mezinárodní
kolektivní monografie*

*Česká republika
2024*

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Česká republika)
Středoevropský vzdělávací institut (Bratislava, Slovensko)
Národní institut pro ekonomický výzkum (Batumi, Gruzie)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazachstán)
Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd
(Baku, Ázerbájdžán)
Institut vzdělávání Ázerbájdžánské republiky (Baku, Ázerbájdžán)
Batumi School of Navigation (Batumi, Gruzie)
Regionální akademie managementu (Kazachstán)
Veřejná vědecká organizace „Celokrajinské shromáždění lékařů ve veřejné správě“
(Kyjev, Ukrajina)
Nevládní organizace „Sdružení vědců Ukrajiny“ (Kyjev, Ukrajina)
Univerzita nových technologií (Kyjev, Ukrajina)

v rámci publikační skupiny Publishing Group „ Vědecká perspektiva “

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek XLVII mezinárodní kolektivní monografie

Česká republika
2024

International Economic Institute s.r.o. (Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
Institute of Philosophy and Sociology of Azerbaijan National Academy of Sciences
(Baku, Azerbaijan)
Institute of Education of the Republic of Azerbaijan (Baku, Azerbaijan)
Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public
Administration" (Kyiv, Ukraine)
Public Organization Organization "Association of Scientists of Ukraine" (Kyiv, Ukraine)
University of New Technologies (Kyiv, Ukraine)

within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

MODERN ASPECTS OF SCIENCE

47-th volume of the international collective monograph

Czech Republic
2024

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY
Svazek XLVII mezinárodní kolektivní monografie

<https://doi.org/10.52058/47-2024>

ISBN 978-80-11-06170-8

UDC 001.32:1/3] (477) (02)

C91

Vydavatel:

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.
se sídlem V Lázních 688, Jesenice 252 42
IČO 03562671 Česká republika
Zveřejněno rozhodnutím akademické rady

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Zápis č. 141/2024 ze dne 9. září 2024)

Monografie jsou indexovány v mezinárodním vyhledávači Google Scholar

Recenzenti:

- Karel Nedbálek** - doktor práv, profesor v oboru právo (Zlín, Česká republika)
Markéta Pavlova - ředitel, Mezinárodní Ekonomický Institut (Praha, České republika)
Iryna Zhukova - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Kyjev, Ukrajina)
Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Humeir Huseyn Akhmedov - doctor of pedagogical sciences, professor (Baku, Azerbaijan);
Oleksandr Datsiy - doktor ekonomie, profesor, čestný pracovník školství na Ukrajině (Kyjev, Ukrajina)
Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Teplice, Česká republika)
Vladimír Bačišin - docent ekonomie (Bratislava, Slovensko)
Peter Ošváth - docent práva (Bratislava, Slovensko)
Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Dina Dashevskaya - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Jeruzalém, Izrael)

Tým autorů

C91 Moderní aspekty vědy: XLVII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. str. 461

Svazek XLVII mezinárodní kolektivní monografie obsahuje publikace o: utváření a rozvoji teorie a historie veřejné správy; formování regionální správy a místní samosprávy; provádění ústavního a mezinárodního práva; finance, bankovníctví a pojišťovnictví; duševní rozvoj osobnosti; rysy lexikálních výrazových prostředků imperativní sémantiky atd.

Materiály jsou předkládány v autorském vydání. Autoři odpovídají za obsah a pravopis materiálů.

© Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024
© Publishing Group „Vědecká perspektiva“, 2024
© autoři článků, 2024

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek XLVII mezinárodní kolektivní monografie

§3.3 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ БЕЗПЕЧНОГО СЕРЕДОВИЩА (Вікторчук Н.В., Приватний вищий навчальний заклад "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука").....176

§3.4 СУЧАСНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ (Заблюцька Л.М., Тернопільський Національний Педагогічний Університет імені Володимира Гнатюка, Мелещенко В.О., Тернопільський Національний Педагогічний Університет імені Володимира Гнатюка, Черній Л.В., Тернопільський Національний Педагогічний Університет імені Володимира Гнатюка).....190

§3.5 НАЗВИ ВУЛИЦЬ ТА ПЛОЩ М. БЕРЕГОВА ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ (Нодь Н.Й., Ужгородський національний університет).....201

§3.6 ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ГОВОРІННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МООВОЮ СТУДЕНТІВ І КУРСУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ЕЛЕКТРОННИХ ЕНЦИКЛОПЕДІЙ (Романюк В.Л., Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту).....220

§3.7 ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКЕ ПАРТНЕРСТВО В ГАЛУЗІ РОЗБУДОВИ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ГРОМАДЯНСТВА ЧЕРЕЗ НАУКОВУ ОСВІТУ В УКРАЇНІ (Свириденко Д.Б., Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Процька С.М., Український державний університет імені Михайла Драгоманова).....235

§3.8 ЖІНОЧИЙ ГОЛОС У ВІЙНІ: ПОЕТИЧНА РЕФЛЕКСІЯ (Урись Т.Ю., Український державний університет імені Михайла Драгоманова).....268

§3.9 ПАРАТЕКСТ І ЙОГО ФУНКЦІЇ У ТВОРЧОСТІ ПЕТРА КРАЛЮКА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЗБІРКИ «КАГАН І ХОХЛЯТА») (Чикур Л.Д., Одеський національний університет імені І. І. Мечникова).....282

ODDÍL 4. PŘÁVNÍ VĚDY

§4.1 UTILIZING MODERN TECHNOLOGIES FOR GOVERNMENT PURPOSES: A STEP-BY-STEP APPROACH TO THE APPLICATIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE (Hachkevych A.O., Lviv Polytechnic National University).....292

§3.4 СУЧАСНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ (Заблоцька Л.М., Тернопільський Національний Педагогічний Університет імені Володимира Гнатюка, Мелешенко В.О., Тернопільський Національний Педагогічний Університет імені Володимира Гнатюка, Черній Л.В., Тернопільський Національний Педагогічний Університет імені Володимира Гнатюка)

Вступ. У зв'язку із процесами глобалізації система вищої освіти повинна готувати висококваліфікованих фахівців, які не тільки обізнані у відповідній галузі своєї спеціалізації, але й володіють належним рівнем володіння іноземною мовою. Ефективна комунікація потребує здатності майбутніх фахівців брати участь у різних комунікативних ситуаціях (побутових і професійно-ділових) і вимагає від них не просто належного володіння іншомовним словниковим запасом та вміння граматично-правильно висловлювати свою думку, але й розуміння того, що, як, коли говорити, з ким говорити і чому говорити. Усі ці п'ять компонентів – як, чому, коли, де та кому – необхідно враховувати, щоб спілкування із представниками іншої культури відбулося на належному рівні.

Актуальність проблеми формування міжкультурної компетенції студентів нелінгвістичних спеціальностей у процесі навчання іноземним мовам пояснюється викликами, що стоять перед випускниками вишів на початку їхньої професійної діяльності. Сьогодні спеціаліст повинен вміти долати труднощі, що виникають при взаємодії з іншими культурами та їх представниками, виявляючи толерантність до інших способів життя та устрою.

Виклад основного матеріалу. Формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності (МІКК) студентів – це процес, що триває

продовж усього життя, і вищі навчальні заклади відіграють важливу роль у прискоренні цього процесу.

Згідно із проведеним аналізом останніх досліджень і публікацій, українські та зарубіжні вчені вивчали різні аспекти формування МІКК майбутніх фахівців. Поняття «міжкультурна іншомовна комунікативна компетенція» зазвичай аналізується науковцями через такі дотичні визначення, як «компетентність», «іншомовна компетенція», «мовленнєва компетенція», «комунікативна компетенція», «міжкультурна компетенція» тощо.

Зокрема, поняття «компетентність» висвітлено у фундаментальних працях вітчизняних та зарубіжних дослідників Н. Бібік, Л. Ващенко, О. Локшиної, О. Пометун, Л.Романишиної, О. Савченко, М. Канале, Д. Хаймс, С. Савіньйон, М. Суейн, Дж.Вімана, П.Беклунд та ін. Обґрунтування самого поняття «компетентність» та його змістового наповнення сприяло появі та упровадженню компетентнісного підходу у зміст освіти більшості європейських країн. Зокрема, в Законі України від 1 липня 2014 року «Про вищу освіту» поняття компетенції трактується як «динамічне поєднання знань, умінь, практичних навичок, способу мислення, професійних, ідейних та громадянських якостей, моральних та етичних цінностей» [6].

Активне дослідження комунікативної компетентності розпочалося ще в 70-х роках ХХ ст. У 1972 р. американський лінгвіст Д. Хаймс першим ввів термін «комунікативна компетентність», щоб відрізнити його від «мовної компетентності», запропонованої Н. Хомським. Н.Хомський підкреслював ідеальне знання мови, тоді як Д.Хаймс акцентував увагу на реальному використанні мови в спілкуванні. Згодом М. Канейл, М. Свейн, Л. Бахман, М. Цельце-Мурсія, С. Савіньйон, та ін. розвинули його ідею, виокремивши різні складові компоненти у різних моделі комунікативної компетентності. На

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek XLVII mezinárodní kolektivní monografie

сьогодні, вважається, що до основних компонентів комунікативної компетентності належать лінгвістична, прагматична, стратегічна та дискурсивна компетентності. Вважаємо, що до цих компонентів доцільно було б долучити і міжкультурну комунікативну компетентність, яка набуває все далі більшої вагомості в сучасних умовах.

Вивченням поняття «міжкультурна компетенція» займалися такі вчені, як М.Галицька, Л. Кузнецова, О.Максимович, О.Синявська, О.Слюсаренко, Т.Осадча, Л.Хижняк та ін. Як виявив аналіз наукових джерел, існують різноманітні трактування поняття міжкультурної компетенції. Вважається, під терміном «міжкультурна компетентність» слід розуміти здатність ефективно взаємодіяти у міжкультурному середовищі. Вчені виділяють складові міжкультурної компетентності, якими повинен володіти сучасний фахівець, серед яких є: *знання* мови іноземного партнера, особливості культурної та історичної спадщини його країни, політики, психології та можливі міжкультурні розходження, щоб запобігти можливим бар'єрам під час спілкування і т.д.; *уміння* поводитися відповідно дотримуючись норм іншої культури в ситуаціях міжкультурного спілкування й долаючи усталені стереотипи; *готовність і бажання* особистості до спілкування та кооперації із представниками інших країн; та *особистісні якості* (терпимість, емпатія, комунікабельність, толерантність, тактовність і т.д.).

Як пересвідчуємося, комунікація в міжкультурному контексті є основним інструментом, що визначає взаємодія індивідів, які є носіями різних культур.

В.Манакін зазначає, що міжкультурна комунікація характеризується тим, що її учасники під час прямого контакту використовують спеціальні мовні варіанти та дискурсивні стратегії, що відрізняються від тих, якими вони користуються для спілкування всередині своєї власної культури. Інколи

міжкультурну комунікацію називають ще кроскультурною, оскільки вона описує явища перехресного, взаємного спілкування представників різних культур [8].

Отже, під міжкультурною комунікативною компетентністю (МКК) розуміємо певний набір знань, вмінь та практичних навичок особистості, що свідчить про її здатність спілкуватися в умовах, які відрізняються від звичного для неї культурного середовища; здатність використовувати як вербальні так і не вербальні засоби для порозуміння із представником іншої культури.

Під час спілкування кожна людина сприймає реальність через свою призму світогляду та культури. У цьому контексті МКК є результатом поєднання мовної (знання лексики, фонетики та граматики) та комунікативної компетентностей (здатність висловлювати думки, слухати, розуміти контекст та використовувати невербальні засоби спілкування, враховуючи соціальні, культурні та ситуаційні особливості) у взаємодії з різними культурами.

Ідею включення культури під час навчання іноземної мови та розвитку культурної компетентності як важливої умови для сприяння міжкультурному взаєморозумінню обґрунтували К. Крамш, Р. Бауерс, Н. Брукс, Е. Холл, Г. Хофстеде, Г. Гадамер, М. Лессард-Клустон, Г. Ностранд, Ф. Шлейермахер, Г. Стіл, О. Шпенглер, Д. Танасулас, Л. Віттенштейн та ін. На їхню думку, культура і мова нерозривно пов'язані між собою. Мова є відображенням нації та одним із ключових носіїв культури, оскільки вона передає її норми, цінності та вірування. Разом вони створюють унікальну єдність – складну систему, в якій обидва елементи постійно взаємодіють.

У другій половині ХХ століття на стику лінгвістики та культурології з'явилася наука лінгвокультурологія, що вивчає мовні та культурні особливості культури певного народу. Є.Костик вважає, що лінгвокультурологічний підхід до навчання іноземної мови передбачає ознайомлення з культурою,

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek XLVII mezinárodní kolektivní monografie

історією, із естетичними ідеями та ідеалами країни, мова якої вивчається; усвідомлення студентами суті мовних явищ, іншої системи світогляду; формування особистого ставлення до мови, історії, поглядів, культури, мистецтва, країни, мова якої вивчається, порівняння культури іноземної та рідної мови, виховання студентської молоді до самостійного вивчення та удосконалення іноземної мови [7, с. 36 - 37].

У світі, де культурне різноманіття стає нормою, важливо навчитися ефективно взаємодіяти з людьми з різних культурних середовищ. Це вимагає розвитку МКК, яка допомагає подолати культурні бар'єри та сприяє взаєморозумінню.

Роком появи міжкультурної комунікації як академічної дисципліни, варто вважати 1954 рік, коли вийшла книга Е. Голла і Д. Трагера «Culture as Communication» («Культура як комунікація»), у якій автори вперше запропонували для широкого користування термін «міжкультурна комунікація». Пізніше основні положення міжкультурної комунікації були більш ґрунтовно розвинуті у відомій роботі Е. Гогга «The Silent Language» («Німа мова», 1959 рік), де автор показав тісний зв'язок між культурою та комунікацією [10, с. 3].

У 1997 році М.Байрам представив концепцію «міжкультурна комунікативна компетентність» (МКК), запропонувавши власну «багатовимірну модель МКК, яка враховує знання, цінності та навички як найважливіші елементи успішної міжкультурної взаємодії. Він виділяє п'ять основних складових цієї моделі:

1. ставлення (наприклад, допитливість, відкритість);
2. знання (наприклад, знання про соціальні групи в країні ділового партнера);
3. навички інтерпретації (наприклад, здатність інтерпретувати документи представників іншої культури);

4. навички відкриття та взаємодії (наприклад, вміння набувати нових знань про культуру іншої країни);

5. критична культурна свідомість / політична освіта (наприклад, здатність критично оцінювати установки, моделі та результати своєї та чужої культури) [9, с.231-233].

М.Байрам (1997) вказував на прямий зв'язок між викладанням іноземної мови та формуванням МКК. Він вважав, що у процесі вивчення іноземної мови потрібно не лише навчати мови для спілкування, а й знайомити студентів із «досвідом іншості», оскільки ефективність спілкування іноземною мовою залежить від здатності «децентруватись» і розуміти, як повідомлення сприйматиметься в іншому культурному контексті.

Отже, МКК та вивчення іноземної мови взаємопов'язані. Вивчення іноземної мови передбачає розуміння культурного контексту, розвиток мовленнєвих навичок і розширення кругозору завдяки знайомству з різними культурами та стилями життя. Це також підвищує міжкультурну обізнаність, вчить адаптуватися до різних культурних середовищ. Застосування міжкультурного підходу в навчанні іноземних мов передбачає, що під час вивчення мови учні мають можливість практикувати відповідну поведінку в соціальному контексті та здійснювати посередництво між культурами.

У рамках міжкультурного підходу основною метою мовної освіти є сприяння інтегральному розвитку особистості студента й осмисленню ним своєї ідентичності шляхом збагачення досвіду своєї «інакшості» щодо інших мов і культур [1, с. 1]. Це допомагає студентам розвивати емпатію та толерантність, а також сприяє формуванню глобального мислення і здатності до міжкультурного діалогу.

Т.Браніцька розглядаючи МКК як важливий чинник професійної діяльності фахівців соціальної сфери, стверджує що МКК – це інтегративне

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek XLVII mezinárodní kolektivní monografie

утворення, що характеризує професійну властивість особистості фахівця, який здатний у своїй практичній діяльності керуватись системою міжкультурних та загальнолюдських цінностей на засадах діалогу культур та духовних цінностей. Дослідниця виокремлює складові компоненти міжкультурної компетентності, а саме: *ціннісно-когнітивний* (включає знання національних культур, мови, духовних, загальнолюдських цінностей, національних традицій), *мотиваційний* (визначається потребою та готовністю фахівця до міжкультурної комунікації) та *діяльнісний* (виявляється через вміння створювати позитивний мікроклімат спілкування та здатності сприймати та поважати думку та поведінку інших). [4, с.19].

О. Данишенко, досліджуючи сутність і специфіку формування МКК, зазначає, що «британські дослідники виділяють у структурі компетентності три рівні: *інтегративну компетентність* – здатність інтегрувати знання, уміння та способи їх використання в реальній життєвій діяльності; *психологічну компетентність* – розвинену емоційну систему, здатну забезпечити повноцінне сприйняття навколишнього світу та реальної поведінки людини; та *компетентність у конкретних сферах діяльності*, що виражається в умінні працювати з людьми, долати невизначеність, здійснювати намічені плани тощо [5, с. 141-144].

Формування МКК студентів в процесі вивчення іноземної мови включає два підходи:

1. Традиційний підхід, що передбачає лекційне та практичне викладання іноземної мови з метою формування в майбутніх фахівців системи базових знань, які будуть підґрунтям для подальшого навчання.

2. Когнітивно-діяльнісний підхід – комунікативні навички в майбутніх фахівців формуються шляхом створення ситуацій, в яких студенти мали змогу ефективно оволодівати комунікативними та комунікативно-технологічними

знаннями й сформувавши певні вміння, розвиваючи власні професійні комунікативні якості. Даний підхід ґрунтується на застосуванні таких методів, як: презентаційні навчально-наукові заходи, під час яких формуються іншомовні комунікативні навички та вміння; проведення дискусії з певної проблеми; ситуативні та ділові ігри; методи часткового та повного «занурення»; моделювання ситуацій ділових бесід і побутового спілкування; участь у відео та телеконференціях; підготовка презентацій іноземною мовою, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю; використання інтерактивних та інноваційних методів навчання – «мозковий штурм», дискусії, робота в групах тощо; активне використання сучасних тренінгових методик; участь студентів в міжнародних програмах та проектах [3, с. 83].

Ще одним надзвичайно корисним ресурсом є використання автентичних матеріалів як джерела екстралінгвістичної та лінгвістичної інформації. До таких матеріалів належать тематичні, краєзнавчі та художні тексти, а також діалоги, вірші, пісні, листи, інтерв'ю, аудіозаписи та відеоролики. Особливо корисним є опрацювання актуальних статей з періодичних друкованих та онлайн-видань, що включає їх анотування та реферування.

Цікавим та ефективним видом роботи для студентів на заняттях іноземної мови буде залучення мультимедійних ресурсів, таких як подкасти, документальні фільми та інтерактивні платформи. Це дозволить студентам не лише отримувати інформацію, але й активно взаємодіяти з матеріалом, що сприятиме кращому засвоєнню знань.

Використання штучного інтелекту (ШІ) для формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців нелінгвістичних спеціальностей є надзвичайно перспективним напрямом. ШІ-технології, такі як ChatGPT, допомагають студентам практикувати мовні навички в реальному часі, забезпечуючи інтерактивне навчання. Віртуальні асистенти,

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek XLVII mezinárodní kolektivní monografie

як-от Siri та Google Assistant, можуть бути використані для тренування вимови та розуміння мови.

Машинне навчання дозволяє створювати адаптивні навчальні програми, які підлаштовуються під індивідуальні потреби кожного студента. Використання віртуальної реальності дає змогу студентам занурюватися в культурне середовище іншої країни, що сприяє кращому розумінню культурних контекстів. Технології розпізнавання мови, такі як Dragon NaturallySpeaking, допомагають студентам покращувати свої навички аудіювання та говоріння. Платформи для автоматизованого перекладу, як-от Google Translate, можуть бути використані для швидкого доступу до іншомовних ресурсів. Інтерактивні навчальні платформи, такі як Duolingo, пропонують гейміфіковане навчання, що підвищує мотивацію студентів. Використання ШІ для аналізу мовних помилок допомагає студентам швидше виправляти свої помилки та вдосконалювати мовні навички. Подібні мовні моделі можуть також використовуватись як індивідуально налаштовані асистенти для здобувачів освіти, які вивчають іноземні мови, імітуючи складні сценарії та пропонуючи цінні інтерактивні вправи [2].

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності студентів нелінгвістичних спеціальностей у процесі навчання іноземних мов є актуальною проблемою. Формування МІКК студентів в процесі вивчення іноземної мови відбувається на основі лінгвокультурного підходу із застосуванням традиційних та когнітивно-діяльнісних методів навчання. Використання сучасних машинних, віртуальних технологій та штучного інтелекту сприятиме зануренню студентів у культурне середовище іншої країни їхньому кращому розумінню культурних відмінностей.

Список використаних джерел:

1. Beacco, Jean-Claude et al. Guide for the Development and Implementation of Curricula for Plurilingual and Intercultural Education.– J.-C. Beacco, M. Byram, M. Cavalli, D. Coste, M.E. Cuenat, F. Goullier and J. Panthier. – Strasbourg: Language Policy Division of Council of Europe, 2010. – 100 p. –www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Source2010_ForumGeneva/GuideEPI2010_EN.pdf
2. Boiko A., Shevtsova N., Yashanov S., Tymoshchuk O., Parzhnytskyi V. The impact of the integration of artificial intelligence on changes in the education process of Ukraine: prospects and challenges. Eduweb. 2024. Vol. 18. № 1. P. 180–189. URL: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2024.18.01.13> (дата звернення: 25.08.2024)
3. Боровець О. В. Формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів в процесі професійної підготовки. Інноватика у вихованні. 2016. № 4. С. 82–89.
4. Браніцька Т.Р. (2019) Міжкультурна компетентність як важливий чинник професійної діяльності фахівців соціальної сфери. Науковий вісник ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2019. Вип. 1 (44) – С.18-22
5. Данишенко О. Сутність та особливості формування міжкультурної компетентності, Економіка та держава № 12/2012, с. 141-144
6. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004) https://zakononline.com.ua/documents/show/357262__552664
7. Костик Є. Лінгвокультурологічний підхід до вивчення текстів краєзнавчого характеру студентами немовних факультетів / Є. Костик // Теоретична і дидактична філологія. – 2013. – Вип. 15. – С. 29–38.

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek XLVII mezinárodní kolektivní monografie

8. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навч.посібник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2012. 288 с.

9. Синявська О. Є. Міжкультурна комунікативна компетентність в процесі професійної освіти.

10. Холоденко О. В., Особливості міжкультурної комунікації/ О. В. Холоденко// Актуальні проблеми філологічної науки: сучасні наукові дискусії: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Одеса, 23-24 березня 2018: Присвячена 80-річчю доктора філологічних наук, професора Таранця В. Г. – Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2018. – С. 244-247